

Nostalji ve Diriliş Bayramı

Paskalya / Diriliş Bayramı, Hristiyan dünyasında iki ayrı takvime göre kutlanır: biri Gregoryen, diğeri Jülyen takvimi. Farklı doktrinlere mensup Süryani kiliseleri de bu geleneği sürdürür. Aynı dirilişe inanırız; fakat bazen aynı hakikate farklı günlerde ulaşırız.

Şu veya bu takvime göre kutlanıyor olması önemli değildir; günlerin farklılığı özü etkilemez. Asıl mesele, insanın kendi içinde ne zaman dirildiğidir. Diriliş Bayramı'nın hakiki anlamı, onun ruha hitap eden özünü kavrayabilmek ve bu özü, insanın kendi içindeki ikinci doğuşu ihmal etmeden yaşayabilmesidir.

Diriliş; mezarın karanlığını yaran ışığın, insanın içinde bir uyanışa dönüşmesidir. Bu, yeni bir bilinç, yeni bir hayat ve dönüşmüş bir yaşam yolculuğudur. İnsan burada yalnızca değişmez; aynı zamanda içindeki sevgiyi, merhameti ve empatiyi çoğaltarak başkalarının yolunu da aydınlatmaya başlar. Böylece diriliş, yalnızca kişinin kendisinde kalan bir yenilenme değil, çevresine de umut ve ışık taşıyan ruhsal bir dönüşüm hâline gelir.

5 Nisan 2026 Pazar günü Hakkâri'nin Das Vadisi'nde yaptığım konuşmada bu konuya özellikle değindim. Paskalya Bayramı'nın Hristiyanlıkta iki ayrı takvime göre kutlandığını, farklı doktrinlere mensup Süryani kiliselerinin de bu teamüle uyduğunu söyledim. Bunu, gruptaki bazı arkadaşlarımızın bayramını kutlamak ve aynı inancın farklı günlerde de olsa aynı sevgi ve aynı coşkuyla yaşandığını hatırlatmak için dile getirdim. Çünkü aynı bayram farklı tarihlerde kutlansa da, özünde aynı çağrıyla taşır.

İnsan bazen aynı gerçeği bilir; ama onu ancak yıllar sonra hisseder. Bazen bir bayramın anlamı çocuklukta duyulan bir ilahide saklı kalır. Bazen de yıllar sonra, terk edilmiş bir kilisenin taşları arasında yeniden canlanır. İşte o an, yalnızca bir hatıra geri dönmez; insanın içinde uzun zamandır susmuş olan bir parça da yeniden konuşmaya başlar.

Hakkâri yöresine yaptığımız gezide bunu derinden hissettik. Avrupa'da yaşayan Asuri Gençlik Federasyonu üyeleriyle birlikte, öz evlatlarından yoksun kalmış köyleri, yarısı yıkılmış kiliseleri ve bir zamanlar hayat dolu olan vadileri ziyaret ettik. Aynı anda hem

sevinci hem de hüznü yaşadık. Çünkü gördüğümüz yerler yalnızca taşlardan ve duvarlardan ibaret değildi; onlar bir halkın hafızası, duası ve yarım kalmış hikâyesiydi.

Geramun köyünde ve Das Vadisi'nin Helal Köyü'nde, bütün olumsuz koşullara rağmen hâlâ ayakta kalmaya direnen iki kiliseye girdik. O güzelliğin içinde, her iki kilisede de Süryanice bir ilahi okudum. Dağların ve vadilerin derin suskunluğu içinde yankılanan o ilahiler, sanki yıllardır bekleyen bir hatırayı yeniden uyandırmış gibiydi. Yalnızca geçmiş değil; o yolculuğa katılan herkesin içinde saklı duran sesi de...

O anda bir kez daha anladım ki diriliş yalnızca mezardan çıkmak değildir. Diriliş, insanın içinde çeşitli sebeplerle ölmüş olan tarafların yeniden canlanmasıdır; iyiliğin, umudun, cesaretin ve sevme gücünün yeniden ayağa kalkmasıdır. Unutulmuş olanın yeniden hatırlanmasıdır. Terk edilmiş olanın yeniden sevilmesidir. Susturulmuş bir sesin yeniden duyulmasıdır. Ve bazen, yıllardır gidilemeyen bir memlekete yeniden ziyaret etmek, insanın kendi ruhuna geri dönmesi olur.

Mesih'in Haçı da bu hakikatin en derin ifadesidir. Haç, yalnızca acının ve fedakârlığın simgesi değildir. Aynı zamanda insanı ötekileştirmeyen, farklılıkları ve özgünlükleri gözetken sevgi ile empatinin en yüksek tezahürüdür. İsa Mesih, kendisini reddedenlere, dışlayanlara ve incitenlere rağmen sevgiden vazgeçmemiştir. Böylece bize, gerçek insanlığın büyüklükte ve üstünlükte değil; anlamakta, paylaşmakta ve merhamet etmekte olduğunu göstermiştir.

Üç gün sonra mezarın boş bulunması ise yalnızca ölümün yenilgisi değildir. İsa Mesih'in Dirilişi, ilahi nurun karanlığı yenmesinin en büyük işaretidir. Sevginin korkudan, empatinin nefretten, umudun umutsuzluktan daha güçlü olduğunun ilanıdır. Diriliş; sevgi ile empatinin yeniden ayağa kalkması, insanın yeniden hayatında anlam bulması ve karanlığın ortasında bile ışığa yönelmeyi seçebilmesidir.

Çünkü var olmak, yalnızca nefes almak değildir. Yemek yemek, konuşmak, çalışmak, gülmek, düşmek, kalkmak, sevinmek, üzölmek... Bunların hepsi yaşam belirtisidir; fakat insanı insan yapan hakiki öz bundan daha derindedir. İnsan bazen yıllarca yaşar; ama yine de kendine hiç uyanmadan yaşayabilir. Kendi sesini duymadan, içindeki özü

tanımadan, kalabalığın içinde sürüklenerek, alışkanlıklarla hareket ederek, ezberlerle yaşayarak... Ve buna hayat der.

Oysa insanın içinde, çoğu zaman sessizce bekleyen başka bir hakikat vardır. Biz insanlar çoğu zaman kim olduğumuzu sandığımız şeylerle yaşarız: adımızla, işimizle, rolümüzle, geçmişimizle, yaralarımızla, korkularımızla... Ve bütün bunları kendimiz zannederiz. Oysa Paskalya bize şunu fısıldar: Biz bunlardan ibaret değiliz. İçimizde, ölümden daha güçlü bir hakikat vardır.

Belki de bu yüzden Paskalya Bayramı'nın iki ayrı takvimde kutlanması bir ayrılık ve farklılık sebebi değildir. Kimi erken dirilir, kimi geç. Kimi çocukluğunda, kimi yıllar sonra memleketine döndüğünde. Kimi bir kilisede, kimi bir yolculukta, kimi de yıllarca sustuktan sonra kendi kalbinde.

İster Gregoryen Takvimi'ne göre erken gelsin, ister Jülyen Takvimi'ne göre daha geç...

Dirilişin hakikati, insanın kendi içinde karanlıktan ışığa geçtiği anda başlar. Takvimler farklı olabilir. Kiliseler farklı günlerde kutlama yapabilir. Fakat insanın kalbinde gerçekleşen dirilişin tek bir vakti vardır: hakikatin yeniden hissedildiği an.

Gerçek Paskalya, yalnızca geçmişte yaşanmış bir mucizenin yıldönümü değildir. Hayatı güzelleştiren ve zenginleştiren her şeye yeniden hayat vermektir. O, her insanın kendi içinde tekrar tekrar yaşayabileceği bir diriliştir; korkudan umuda, unutuluştan hatırlayışa, dağılmışlıktan toparlanmaya, düzensizlikten düzene bir çağrıdır.

Hakkâri'nin oksijen dolu vadilerinde, terk edilmiş kiliselerin taşları arasında bunları derinden hissettim. Çünkü buradan dünyaya dağılan Süryani halkının hikâyesi henüz bitmemiştir. Hâlâ o topraklara gelenler vardı. Hâlâ o kiliselerde yankılanan Süryanice ilahileri söyleyenler vardı. Hâlâ geçmişi yalnızca anmakla kalmayıp onu geleceğe taşımak isteyenler vardı.

Belki de nostalji de tam burada anlam kazanır. Nostalji yalnızca geçmişe özlem duymak değildir. Geçmişte kaybedilmiş olanı bugünün içinde yeniden bulabilmektir. Bir sesi, bir

dili, bir ilahiye, bir köyü, bir inancı yeniden yaşatabilmektir. Çünkü bazen insan, geçmişini hatırladığında yalnızca eski günleri değil, kendini de yeniden bulur.

Ve belki de diriliş tam olarak budur: **Ölmüş sanılan bir şeyin; bir halkın, bir hatıranın, bir inancın ya da insanın kendi ruhunun yeniden ayağa kalkmasıdır.**

<https://www.youtube.com/watch?v=GCM-R18YtFE> (Paskalya Anıları)

<https://www.youtube.com/watch?v=w4uCGzlhFmY> (I. İlahi)

<https://www.youtube.com/@karyohliso/shorts> (II. İlahi)

Yusuf Beğtaş

www.karyohliso.com